ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಏನೂ ಬರೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಹೊತ್ತು ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂಟೆಂಪ್ಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ. ಅದು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು, ನಿಜಾಂಶವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಭೆಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಗ್ಗುಂ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮುರಾರಪ್ಪನವರು. ಅವರೂ ಆ ದಿನ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೋಗಿರುವ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಅದರ ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. "ಅದಾದಮೇಲೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಸುಲಭವಾಗಿ ದಿನ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಬಗ್ಗೆ, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ, ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ನಂತರ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಾಡಿ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—When the Ruling is given and when the Leader of the Opposition as well as other hon. members of this House say that it is not their intention to question, it is alright. The dignitary of the House, namely, the Speaker is the authority to safeguard what is called the dignity of the House. This is provided in the Constitution and also in the Rules of Procedure. So, I would appeal that when once a ruling is given, we shall not make reference of it in any manner directly or indirectly reflecting on the capacity of the Hon. Speaker.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am very sorry. The Hon. Chief Minister is straight way saying something. It is a sort of insinuation.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am here to safeguard the interest of the House and also if any insinuation is made against the Hon. Speaker it is our duty to safeguard...

Sri H. D. DEVE GOWDA.—It is the duty of everybody here to safeguard the interest of the House and also to safeguard the office of the Speaker.

Sri D. DEVARAJ URS.—I appeal to the House that we shall not make reference of the ruling of the Hon. Speaker and in case if it is done, it would amount to questioning the capacity of the Hon. Speaker. In that case it is our duty to uphold and safeguard the dignity as well as the privilege of either the House or the Hon. Members of this House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ನಮಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸಿನ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇನ್‌ಸ್ಪಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಚಾರಿಸಿದಿರಾ? ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಏನಾದರು ವಿಚಾರಿಸಿದಿರಾ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. That officer threatened Mr. Manchagiah. When he says 'shut up', and hurls threats at the House and Members, it amounts to maligning. I do not know why the Government is anxious to shield him.

Sri D. DEVARAJ URS.—I do not know why the hon. Member is so much against the officer.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am against an officer who is corrupt and bureaucratic. You are shielding him.

Sri D. DEVARAJ URS.—If you have the capacity to prove that he is corrupt, even now, you can prove it. An hon. Member, should not, in my opinion, talk anything and everything he likes without giving evidence.

Sri M. S. KRISHNAN.—Suspend that person and conduct an enquiry. We are not such irresponsible people.

Sri D. DEVARAJ URS.—Now only the hon. Member is making the statement. If there is evidence, I am prepared to get it verified. The hon. Member is saying 'corrupt' every time. I am afraid that is not the way.

Sri M. S. KRISHNAN.—The hon. Chief Minister cannot go on talking in this fashion, just because he is the Chief Minister.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am here to say what I have got to say; when a charge has been made against an officer.

Sri M. S. KRISHNAN.—I request the Chair to protect the rights of the Members. I am not prepared to yield. I am really very sorry that the Hon. Chief Minister should have got so much annoyed.

Sri D. DEVARAJ URS.—The hon. Member is saying something which he cannot substantiate.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ವರ್ತನೆ ತೀರ ಅತಿರೇಕವಾಯಿತು.

* * * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

* * * *

ಈಗ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Madam Speaker, I rise on a Point of Order. I wish to draw the attention of the House to Rule 289 of the Rules of Procedure which says : "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply."

ಈ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ತಮಗೆ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೇರವಾಗಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿ ಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ತಮಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ ತಾವು ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

* * * *

MADAM SPEAKER.—I have understood it. please sit down.

* * * *

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಪ್ರೂವ್ ಆಗ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪ್ರೂವ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡೋಣ. ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಮಾಡೋಣ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am only asking for a ruling.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಕೆಲವು ಗುರುತರವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಿ, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಚಾಪ್ಟರ್ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಎತ್ತಿದರೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

MADAM SPEAKER.—I have finished with it. I am not at all interested in the ruling.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನು ಹೇಳು ತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

*** Matter expuned as ordered by the Chair.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರನ್ನು ಬಲವಂತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Madam Speaker, I am sorry that my name is being brought about a number of times. I did make a promise that I would make a statement on behalf of the Government after considering all aspects of the question and in fact I am ready with the statement.

Sri C. M. ARUMUGAM.—We welcome it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—In the mean time, the question of privilege was the point at issue and the ruling has been given by the Hon'ble Speaker and my statement is not contrary to the ruling given by the Speaker. Therefore I do not traverse that area.

The other points made out by the hon. Members on the other side is about Governmental action in regard to the statement made. I will therefore only read that portion which pertains to Governmental action.

In regard to the other aspects namely to what extent the statement attracts the provisions of the Mysore Civil Service Conduct Rules 1968, Government will examine them on merits separately.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Madam Speaker, the Members of the House are there to abide by the Ruling of the Speaker. We are not questioning the ruling. We only want to submit to you about the letter. I was told I have this information that on the day of meeting they have also recorded his speech. His speech was recorded. That is one thing. Secondly, if he says that he has not said it, I only submit to you to send for the concerned Press people and ask them how they have reported. Why I am submitting this is, there was a reference like this in a paper about a parliamentary speech. A certain word was mentioned about the Member and for that they wrote to the paper. The Editor of the paper was summoned and he was questioned whether this was correct or not. He said yes. Therefore, now two things arise. As Mr. Deve Gowda said, DECCAN HERALD which has a circulation of more than 80,000 in the State, if they publish words which are not mentioned, naturally the Speaker can call for the editor of the paper and ask him. Any way we leave it to the Speaker. We are there only to submit.

2-00 P.M.

Sri S. BANGARAPPA.—That point is not there. You send for the records or the tape record must be summoned.

MADAM SPEAKER.—I have already given a ruling. It is closed. Why does the hon. Member take up the subject again?..... He is again committing the same mistake.....It is closed. Let us go to the next subject.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—When Government has stated that it will be examined on merits, I think that should satisfy the hon. Member. What are all the things to be done is a matter of procedure ; it is left to the Government. He must trust the Government to that extent.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri C. M. ARUMUGAM.—We will not give it in writing.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Does the Chief Minister expect me to give it in writing ? We know the way in which business is conducted in this House. In all these matters we know the convention and to what extent our speech should be limited. Or please let us know how we should transact business in this House.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೂರ್ ಆರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇತಿಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ರೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರ್ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಕುಡಿದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ will the Chief Minister expect me to give it in writing ? We know the way in which the business is conducted in this House all these years. We know the conventions regarding the extent to which our speech should be limited. Please let us know how we should transact in this House. ಇವೊತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ? ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಡೆದರೆ, ಅವರನ್ನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ 28 ಜನ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿ ಏನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಎರಡುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೀಡರ್ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಬಾಳುವ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸ್ಪೀಕರ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒನ್ ವೇ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಗಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮನಸ್ಸಿನ ಆವೇಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾಟರ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತಿರುವಿಹಾಕಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆವೊತ್ತು ರೂರ್ 289 ಅಬ್‌ಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರು ಕರಪ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಎನ್.ಡಿ.ಎಂ. ಅಪ್ಪ ಅವರು ಅನ್‌ಸ್ಕ್ರುಪಲ್‌ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತಿಮಿತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬೇಕೆಂದು ದಯವಾಡಿ ಹೇಳಿ. ಆ ರೀತಿ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಿಯಮಾವಳಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕನ್ಸಿಡರ್ಡ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರೂಲ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೇ ಹೊರತು, ನಾವು ಹೊದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ Rules of Procedure and conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತರಕಾರು ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಲ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಪೊಟಕು ಆಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕುಂಡುಬಿಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು, ಈ ರೂಲ್ಸಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಯಾವಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಇದೆ. ನಾವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಲಂಚ ಕೋರರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಚೌಕಟ್ಟು ಮೀರಿ ಹೇಳುವಾಗ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು. ಆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮದು ಅಭ್ಯಂತರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಅದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಪೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ. ರೂಲ್ 289 ಏನಿದೆ ಆ ರೂಲ್‌ನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಓದುತ್ತೇನೆ :

> "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned....."

ಎಂದು ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಇಂಥಾ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ರೂಲ್ಸ್‌ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೇ ಬೇಕು. The rules say that the Minister shall be informed. Since the rules mention, I am pointing it out.

> ".....so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply."

If the hon. the Leader of the Opposition does not want the Minister concerned to investigate or this Government to investigate, I cannot help it. He may seek other ways of getting it investigated. If there

are really charges of the nature which they are trying to make out, we will investigate. There are so many charges made against officers and they are being investigated. Some officers have been suspended for which the Hon. Minister was called 'Suspension Minister' by the Leader of the Opposition. There are instances where charges have been made and allegations have been brought to the notice of the Government either through this House or elsewhere and they are being looked into and wherever Government has found that a particular officer is guilty of certain charge, suitable punishment is being given. Rule 289 further says :

> "so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply : Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making any such allegation if he is of opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the Assembly or that no public interest is served by making such allegation."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಮಾತನಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಒಬ್ಬರು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಎರಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎರಡು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಆ ರೀತಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ? ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ, ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY (Chamundeshwari).—Madam, I seek a clarification from the hon. Minister Sri Channabasappa with reference to the statement that he made just now. I am not referring to the portion that refers to the question of privilege. The hon. Minister stated that he would enquire and take action under the Mysore Civil Service Conduct Rules against the officer. I would like to know on what issues he is going to make an enquiry and take action.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I thought the hon. Member Sri Puttaswamy, a very well known figure in this House and a person with wide experience, knew very clearly what it means. Government will examine to what extent the statement attracts the provisions of the Mysore Civil Service Conduct Rules. There are components of the statement and we have to take into account all aspects of the question and then see to what extent these things attract these rules. That will be examined separately.

Sri K. PUTTASWAMY.—That is the very point I wanted the Hon. Minister to clarify. This news item which has appeared only in Deccan Herald and in no other news paper has been denied by the

(SRI K. PUTTASWAMY)

person concerned. I therefore just want to know what are the other portions of the news item not pertaining to the point of privilege on which the Hon. Minister is going to enquire and take action.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon. Speaker applied her mind only to the limited aspect of the question of breach of privilege and gave her ruling. There are other aspects which have got to be looked into. I cannot straightaway spell out what are those other aspects into which I am going to make an enquiry.

SRI K. PUTTASWAMY.—Which are the items pertaining to the news item on which he is going to make an enquiry? I am not asking the hon. Minister to state other matters which may or may not be pending before him.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The matters are very clear. I do not know why the hon. Member Sri Puttaswamy has not been able to apply his mind and see through.

SRI C. M. ARUMUGAM.—It is not only Sri Puttaswamy who feel so. We also want to know what are the other aspects. You made a reference to many other aspects.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I have made it clear to what extent the statement attracts the provisions of the Mysore Civil Service Conduct Rules, 1968. When things are so clear, I do not see why Sri Puttaswamy has not been able to appreciate my statement.

SRI K. PUTTASWAMY.—Leaving out the portion which was referred to as a point of privilege, I would like to know from the hon. Minister what are statements that the officer has made on which he wants to take action.

† SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon. Speaker in her wisdom has appreciated that not merely he has denied the fact but even on the face of the statement itself there is no prima facie case of breach of privilege. Now there are so many other aspects which the hon. members know and they have made statements also in this House in regard to the concerned officer. The mere fact that the officer has denied the statement is a different matter. Even the veracity of that will have to be verified.

SRI K. PUTTASWAMY.—The Hon. Speaker has said that what he has said is true and she has accepted it.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—That is the statement of fact the Hon. Speaker made. We wrote to the officer and that officer has replied. So, yesterday the hon. member was witness to a number of things which the hon. members have made in this House. We have to verify what are the facts that are there in the statement and what are all the facts he has denied. All these things will have to be gone through and the Government cannot close its eyes and ears to

all matters that take place in this country. We are meant to take cognisance of everything that takes place and the Government in its wisdom will do what is best. I would tell the hon. members that the statement which I have made though crisp and pointed, it is full of imports and the hon. members must kindly be satisfied for the time being.

† SRI M. S. KRISHNAN.—Madam, I want to speak on two points. The first point is about the subject which was just now discussed and about which the hon. Minister Sri H. M. Channabasappa said that he will enquire into it in accordance with the rules. I have nothing to say; let the enquiry be made and let us know what the enquiry is. I should say that it is good that he has stated that an enquiry would be conducted and I do not think it is in contravention of the ruling given. It is in accordance with the procedure which the Government has to follow.

The other point is about the point made by the Hon. Chief Minister, namely, that in accordance with rule 289 there should be previous intimation or notice to the Speaker. Rule 289 says :

> "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person..."

There is also proviso to this rule. It says :

> "Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making any such allegation if he is of opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the Assembly or that no public interest is served by making such allegation."

No such prohibition was made when I was on my legs and speaking on this particular aspect. I took it that the Hon. Speaker has given permission to speak. So the question of prohibition by the Hon. Speaker does not arise. The only other aspect is whether I should have made or I could make the remark which I made. First of all I would like to know what are the remarks I made. In the heat of discussions between myself and the Chief Minister what are the words that have been used have to be found out. Even taking for granted that worse is said in respect of that officer, namely the Chairman of the Water Supply and Sewerage Board that does not in any way contravene these rules. We should read this rule in conjunction with the procedure that is being followed by this Assembly ever since the Assembly was constituted, I do not think it has been construded by any Speaker that remarks like "the officer is corrupt, bureaucrat, is not doing his duties properly" attract this particular rule. Therefore if any ruling is given that it will attract this rule, then it will impinge on the freedom of speech of the members of this House. I would like to submit that when we come to know of certain aspects in respect of certain officers, we place them before the House. It is not a new thing We speak of facts that are in our possession and it is not a new thing. Secondly I

(SRI M. S. KRISHNAN)

would like to bring to the notice of this House the speech made by the Hon. Minister of State Sri H. N. Nanje Gowda on 14th March 1970 when he was on this side of the House. It consists of quite a number of insinuations against officers. In fact he attacks some of the ministers like this :

"ಇನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಈ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿಗೆ ಒಂದು ಚೈಟರ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ದ್ರೌಪತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ದ್ರೌಪತಿಗೆ 5 ಜನ ಗಂಡಂದಿರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಈ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿಗೂ 5 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ"

Again on March 16, 1970, Sri H. Siddaveerappa speaking about Electricity Board said "it is a curse of Mysore to have Electricity Board headed by the unscrupulous Chairman." When this was said the Chief Minister was on this side and he did not take objection nor did he point out any ruling. There was no necessity. So when strong words are used to criticise there is no point in raising point of order. Secondly the Chief Minister said that he knows and he will make an enquiry. I am happy about it. He is seized of the matter and he will make an enquiry and there the matter ends and we will be happy to co-operate with him.

† SRI D. DEVARAJ URS.—The hon. member has tried very cleverly and very intelligently to make out a case in favour of the statement or the allegations he has made. He fundamentally wants this House to overlook or to keep aside the rules of procedure that is before us just for the purpose of allowing an hon. member to say what he wants in the name of freedom of speech.

2-30 P.M.

Anyway I admire the way in which he has tried to argue the case. I am afraid inspite of this intelligence none of his arguments hold water so far as rules are concerned. Our freedom of speech is controlled by the rules of procedure. We have freedom of speech. But that has certain limitations and those limitations are defined in the rules of procedure. Secondly, the hon. member was quoting Mr. Nanjegowda and Mr. Siddaveerappa. If Mr. Siddaveerappa or Mr. Nanje Gowda, when they were in opposition, made such speech and at that time if nobody raised any objection then it is not my fault. If it was against the rules of procedure they should have raised objection and I don't know what the Speaker would have said at that time. Lastly, he was saying that I have already ordered for enquiry. Even now I say if there are allegations and if the hon. member could give me I am prepared to enquire into it. Don't think there is somebody or the other to make allegations against anybody. Can we take cognizanse of

it and go on making enquiries ? If there are specific Charges certainly Government is going to hold enquiry, but in the absence of it I am helpless. Then whether corruption, nepotism, bureaucracy all these words could be used, and generally they are being used. I know, I am in this Assembly for at least more than 25 years and I know the procedure. I am not shy of hearing such words generally. But when it is specifically mentioned with respect to a particular office then I say it is objectionable. Then the Hon. Member was good enough to say yesterday that we have received money from this officer.

Sri M. S. KRISHNAN.—No, have not said that. Somebody else might have said it.

Sri D. DEVARAJ URS.—If you have not said I will be happy. But if you have said it I regret it. But anyway let the Speaker look into what has been stated day-before yesterday and also what has appeared in the press. I would like to point out here particularly ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು what has appeared in Prajavani. That is :

"ಅವರೇ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಒಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ."

I wish to submit I got this verified. On verification it is found that it is not Mr. Armugum who has made the statement but it is hon. member Mr. Krishnan who has made this statement. Lastly, I submit that this is a matter to be looked into by the Speaker and it will take some time to ponder over the matter and give a ruling.

Further the hon. member Mr. Krishnan was pleased to mention that nowhere in the history of this Assembly there appeared to be an instance where a ruling has been given on this subject. I might point out to him that there have been instances where such things have been brought before this House during the distinguished Speaker Mr. Baliga's time and a ruling has also been given by him. I have a copy of the parliamentary journal also in which the Speaker of the Lok Sabha has given a ruling in connection with the allegations of the type made against a person who is not in the House. All these things I am submitting to the Speaker and she may kindly go through them and give her considered ruling on this.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Madam Speaker, I rise only to point out that what hon. member Sri Krishnan said is not correct. I will read out the extract from the speech made by the hon. member Sri Krishnan day before yesterday wherein he has stated :

"The second point is about his participation in politics. Many of us are Engineers; I am also an Engineer, but we did not become Engineers and create politics in the manner this officer is indulging. We know why he is indulging in such things. He is supported by a party. He has given them election funds. He has collected money from the contractors and he is himself a

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

highly corrupt officer. Such officer wants to enter into politics. Let him enter into politics. He will not exist there even for two days."

I think this portion is relevant and sufficient for the purpose of our discussion.

†SRI C. M. ARUMUGAM.—Madam Speaker, regarding the issue raised on Saturday, you have given the Ruling that there is no breach of privilege and that the matter be dropped. After the Ruling is given, now the Government comes forward and say that they want to conduct an enquiry, they will look into the aspect and take action as per C.C.A. Rules. When the Chair has given a decision it is final. Now that the Government says that they will enquire into the matter, that means your decision is not final the matter continues. When they probe into the matter, it may become a breach of privilege of the House. To question the Ruling of the Chair, one has to give a Substantive Motion. You were good enough to say that you are not going to revise your decision. I would like to know what happens to your Ruling? Ultimately, when the Government probes into the matter and decides to take action against the officer, then what will happen? The Hon'ble Ministers should not take the responsibility of protecting all the officers—all the officers cannot be compared to Sita or Droupadi. These officers have themselves acted as Ministers during the president's Rule, they were worst than dictators and all of us know how they have behaved. Therefore, all officers are not bad, all are not good. We know what they have done during the last 25 years, and if the Hon'ble Chief Minister wants to shield such officers, I leave it to him. The Hon'ble Minister for Public Works Sri H. M. Channabasappa gave a beautiful reply—I was very much enamoured. Can we vouchsafe that Sri Nijalingappa is competent to hold the Chief Ministership? The Hon'ble Minister Sri Channabasappa has himself stated when he was on this side that he is too old. The issue has been divided. What happens to the Ruling given by the Chair? Madam Speaker, I want your Ruling on this.

MADAM SPEAKER. - I will consider all the aspects and give a considered Ruling later.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದೆವು. ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಆಧಿಕ್ಷರ ಕಛೇರಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬರೆದು ಅವರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದರ ಮೇಲೆ, ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸನ್ನು ಕರೆದು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಅವರ್ಯಾರೂ ಮುತ್ತೈ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮುತ್ತೈ ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಇನ್ನು ಆ ಶನಿವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ವರದಿ ಏನಿದೆ

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯೇ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾವು ಆ ದಿವಸವೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Sri D. DEVARAJ URS.—Again and again fresh points are raised. I am sorry I have to rise again and say what I have got to say.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—The Hon'ble Speaker is capable enough to give her Ruling on this point.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೆಯವರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If the Hon'ble Chief Minister wants to raise a Point of Order, he can do so.

Sri D. DEVARAJ URS.—As the Leader of the House, I have every right to explain things.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—For each and every comment, if the Hon'ble Chief Minister is to rise up, where will it end ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ವಿಚಾರ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

That is a matter which requires the Hon'ble Speaker to look into. It is a wrong reporting, a thing which has been put to the mouth of an hon. Member which has not been told by him at all !

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ಮೊದಲು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ನಂತರ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗೇನು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಿ. ಸಿ. ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ .....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಇನ್ನು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದು

"whether it attracts C. C. A. rules will be examined into" ಎಂದು ಏನಿದೆ ಅದು it stands.

Sri M. S. KRISHNAN.—The Statement which was read out by the Hon. Minister Sri Channabasappa as being an extract of the proceedings of this House refers to something which I am supposed to have spoken. My remembrance regarding the speech is that I had referred that I am an Engineering Graduate and one of the hon. Ministers of State is also an Engineering Graduate. They have left out engineering and entered into politics. I do not remember to have stated about party, contractors and all those things. My remembrance is that the Press have reported properly but your Reporters might not have reported properly.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—This is a report which I got from the Legislature Secretariat for purposes of verifying so many other things and it is only from that report I have read out.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Hon. Education Minister is present in the House. I request the Hon. Speaker kindly permit me to move my adjournment motion. If today is lost, no useful purpose would be served by my motion.

Sri A. R, BADARINARAYANA (Minister for Education).—We shall take it up tomorrow.

Sri C. M. ARUMUGAM.—For everying, the Hon. Minister of State for Major Irrigation gets up and raises a point of order. Does he want to become a cabinet Minister ?

Sri H. N. NANJEGOWDA (Minister of State for Major Irrigation).—I have got an explanation to offer to the House. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಎದ್ದೆದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವರು, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

I want to submit this impression is not correct.

Revised Budget Estimates for 1972-73 Demands for Grants—Demand Nos. 3, 4, 26, 50A, 15 and 53.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

> "That a sum not exceeding Rs. 1,98,00,000 inclusive of the sum granted 'on account', be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1973, in respect of Demand No. 3, 'State Excise Duties ".

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

> "That a sum not exceeding Rs. 1,98,00,000 inclusive of the sum granted 'on account', be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1973, in respect of Demand No. 3 State Excise Duties'. "

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

> "That a sum not exceeding Rs. 42,99,000, inclusive of the sum granted 'on account', be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1973, in respect of Demand No. 4 'Taxes on Vehicles".'